

Seat No. : _____

MC-219

May-2025

M.A., Sem.-II

409 : Political Science
(India's Foreign Policy)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. ભારતની વિદેશનીતિના હેતુઓને વિગતે સમજાવો. 14

અથવા

1. ભારતની વિદેશનીતિના સિદ્ધાંતોને સ્પષ્ટ કરો. 14

2. ભારતની વિદેશનીતિના આંતરિક નિર્ણાયક પરિબળ તરીકે ભૌગોલિક પરિબળને વિગતે ચર્ચો. 14

અથવા

2. ભારતની વિદેશનીતિના આંતરિક નિર્ણાયક પરિબળોને આલોચનાત્મક તપાસો. 14

3. ભારતની વિદેશનીતિના બાહ્ય નિર્ણાયક પરિબળોને વિગતે ચર્ચો. 14

અથવા

3. ભારતની વિદેશનીતિના બાહ્ય પરિબળ તરીકે જોડાણ સત્તા જૂથોની અસરોને ચર્ચો. 14

4. ભારતની વિદેશનીતિમાં નિર્ણય ઘડતરની પ્રક્રિયાના માળખાને વિગતે તપાસો. 14

અથવા

4. ભારતની વિદેશનીતિમાં નિર્ણય ઘડતરની પ્રક્રિયામાં કારોબારીની ભૂમિકા ચર્ચો. 14

5. ટૂંકમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ સાત)

14

- (1) ભારતની વિદેશનીતિના હેતુ તરીકે રાષ્ટ્રીય સુરક્ષાની અગત્યતા જણાવો.
  - (2) ભારતની વિદેશનીતિમાં બિન જોડાણવાદની પ્રસ્તુતતા જણાવો.
  - (3) ભારતની વિદેશનીતિમાં ઐતિહાસિક પરંપરાઓની અગત્યતા સમજાવો.
  - (4) ભારતની વિદેશનીતિમાં સામાજિક માળખાની અસરોને લખો.
  - (5) ભારતની વિદેશનીતિના આંતરિક નિર્ણાયક પરિબલ તરીકે વસ્તીની અગત્યતા સમજાવો.
  - (6) ભારતની વિદેશનીતિના બાહ્ય પરિબલ તરીકે સંધિની મહત્તા જણાવો.
  - (7) ભારતની વિદેશનીતિમાં નિર્ણય ઘડતરની પ્રક્રિયામાં ગુપ્તચર વિભાગની ભૂમિકા સમજાવો.
  - (8) ભારતની વિદેશનીતિમાં નિર્ણય ઘડતરની પ્રક્રિયામાં વડાપ્રધાનનું મહત્ત્વ જણાવો.
  - (9) વિદેશનીતિની વ્યાખ્યા આપો.
  - (10) ભારતની વિદેશનીતિના આંતરિક નિર્ણાયક પરિબલ તરીકે લોકમતની અગત્યતા સમજાવો.
  - (11) ભારતની વિદેશનીતિ બાહ્ય પરિબલ તરીકે સત્તા માળખાની મહત્તા જણાવો.
  - (12) ભારતની વિદેશનીતિમાં આર્થિક પરિબલોની અસરોને લખો.
-

Seat No. : _____

MC-219

May-2025

M.A., Sem.-II

409 : Political Science (India's Foreign Policy)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Explain in detail the objectives of India's foreign policy. 14

OR

1. Clarify the principles of India's foreign policy. 14

2. Discuss in detail the geographical factor as domestic determinant of India's foreign policy. 14

OR

2. Critically examine the domestic determinants of India's foreign policy. 14

3. Discuss in detail the external determinants of India's foreign policy. 14

OR

3. Discuss the effects of Alliance power groups as external determinant of India's foreign policy. 14

4. Examine in detail the structure of the decision making process in India's foreign policy. 14

OR

4. Discuss the role of executive in decision making process in India's foreign policy. 14

5. Answer in short : (Any **Seven**)

14

- (1) State the importance of National security as objective of India's foreign policy.
  - (2) State the relevance of Non-alignment in India's foreign policy.
  - (3) Explain the importance of historical traditions in India's foreign policy.
  - (4) Write the effects of social structure in India's foreign policy.
  - (5) Explain the importance of population as domestic determinant of India's foreign policy.
  - (6) State the importance of treaty as external determinant of India's foreign policy.
  - (7) Explain the role of intelligence department in decision making process in India's foreign policy.
  - (8) State the importance of Prime Minister in decision making process in India's foreign policy.
  - (9) Give the definition of foreign policy.
  - (10) Explain the importance of public opinion as domestic determinant of India's foreign policy.
  - (11) State the importance of power structure as external determinant of India's foreign policy.
  - (12) Write the effects of economical factors in India's foreign policy.
-